

[Landbrugsministeren.]

arbejderboliger samt reglerne vedrørende ejerskifte på disse boliger en dybtgående behandling. Endvidere har jeg anmodet kommissionen om at undersøge og tage stilling til et af det ærede medlem hr. Hjortnæs den 12. marts 1958 i det høje ting rejst spørgsmål angående vanskelighederne i områder med stor arbejdsløshed ved afhændelse af arbejderboliger til kvalificerede købere.

Det foreliggende lovforslag er det ene af to af kommissionen udarbejdede lovforslag, der begge angår lovgivningen om arbejderboliger på landet og er optaget i den af kommissionen den 28. november 1958 afgivne første betænkning, der er tilgængeligt det høje ting.

Forslaget afviger fra kommissionsforslaget derved, at maksimumsbeløbet for bygge-lån efter indstilling fra statens jordlovsudvalg er foreslået forhøjet med 500 kr. under hensyn til stigningen i byggeomkostninger. Maksimumsbeløbet, der i kommissionsforslaget ligesom i den gældende lov er ansat til 23 000 kr., foreslås således i lovforslaget forhøjet til 23 500 kr., dog at dette beløb ligesom hidtil i visse særlige tilfælde kan forhøjes med indtil 2 000 kr.

I forslaget er rådighedsbeløbene for det kommende finansår optaget med samme beløb som i den gældende udlånslov. I modsætning til de foregående udlånslove, hvor rådighedsbeløbene blev fastsat for de følgende 2-3 finansår, angår lovforslagets bestemmelser om rådighedsbeløbet alene finansåret 1959-60 og er herved bragt i overensstemmelse med bestemmelsen i arbejderboliglovens § 9, stk. 2, der forudsætter gennemførelse af en udlånslov forud for hvert finansår. Dog er der ved forslaget § 4, stk. 2, sikret administrationen tilsvarende adgang som hidtil til at disponere på noget længere sigt med hensyn til køb og afhændelse af jord m. m.

Forslagets § 3 indeholder en række ændringer med hensyn til lånenes forrentning, afvikling og pantsætning, der på ret afgørende måde afviger fra den nugældende ordning.

Efter den gældende lov afvikles statens samlede udlån til opførelse af en arbejderbolig normalt over ca. 142 år. Denne usædvanlig lange løbetid forklares til dels der-

ved, at jordkøbslånet først kommer under afdrag, når byggelånet — efter ca. 101 års forløb — er fuldt afviklet.

I modsætning til denne ordning, hvor den halvårige ydelse af de normale statslån udgør i det første år 145 kr., i de næste 60 år 329 kr., i de følgende 40 år 260 kr. og i de sidste 41 år 37 kr. 50 øre, er forslaget baseret på, at den samlede belåning i en arbejderbolig afvikles under ét med en fast halvårlig annuitetsydelse, idet det ikke er anset for nødvendigt, at terminsydelsen reduceres under afviklingsforløbet. Der er herved med bevarelse af terminsydelserne på i det væsentlige samme lave niveau som efter de gældende regler opnået en afkorting af løbetiden fra 142 år til ca. 60 år, samtidig med at rentelepplerne foreslås ændret således, at den nugældende rentefrihed for de tre femtedele af byggelånet, som afdrages forlods gennem 60 år, afløses af en rentefrihed for halvdelen af den samlede restgæld til enhver tid, hvorved blandt andet opnås den administrative forenkling, at renten i hver termin kan beregnes som 1 pct. af den samlede restgæld, dog at rentelepplerne ligesom nu er væsentligt udvidet i det første år efter lånets udbetaling.

Jeg har i det foregående alene omtalt vilkårene for arbejderboliger, der opføres for arbejderens regning. For så vidt angår arbejderboliger, der opføres for landmandens regning, forudsættes der som hidtil ydet byggelån svarende til ni tiendedele af omkostningerne ved opførelse af passende bygninger, dog højst et lån på 23 500 kr. mod hidtil højst 23 000 kr. Afviklingsreglerne for disse lån foreslås ændret, således at lånet forrentes og afdrages med en fast halvårlig ydelse på 2,6 pct. af lånets oprindelige hovedstol, hvorved lånet vil være afviklet i løbet af ca. 37 år, medens lånet efter de nugældende regler forrentes med 2 pct. halvårlig og afdrages med lige store halvårige afdrag over 40 år.

Der foreslås endvidere for boliger, der oprettes efter lovforslaget, åbnet adgang til optagelse af lån af offentlige midler med prioritet forud for statslånet, for så vidt statslånets resthovedstol og foranprioriterede hæftelser tilsammen ikke overstiger ejendomsverdien. Ejeren af en arbejderbolig kan herved efter en årrække have